□□□□□□□□□□□ □□□□□□□, □□□□□□□□□□□□□□ (□□□□□□□□□□□), □□□□□□ □□□□□□

□□□□□ □□□□□ □□□□□□ □□□□

न्याय दनि काम □कदमै कठनि छ □ कतपियलाई न्यायाधीशले जे गर्□यो, त्यो न्याय हो भन्ने भ्रम छ □ कतपियले न्यायाधीशले गरेको आदेशलाई नै कानुन ठान्ने गरछन् □ वास्तवमा अदालतले कानुन बनाउन सक्छ, तर न्यायाधीशले सक्दैन □ कानुन बनाउने काम पनि सर्वोच्च अदालतले मात्र गरछ □ न्यायाधीश स्वच्छ हुन्छ, गैरकानुनी काम गर्दैन, भेदभाव गर्दैन, सकारात्मक व्याख्या गरछ भन्ने सद्धान्त वशि्वव्यापी मान्यता हो □ तर, हामीकहाँ न्यायाधीशले जे पनि गरन सक्छ भन्ने वशि्वास राख्ने पनि छन् □ जस्तो, कसैले न्यायाधीशले चाहे अपराधीलाई पनि सफाइ दनि सक्छ भन्ने मानसकिता छ □ त्यसैले मानसिहरू भनसुन गरनुपर्ने आदि तरिकाअगाडि सारछन् □ प्रलोभन दनि काम पनि यहीअनुसार
नै हुन्छ □
तर, यो कुरा गलत भन्ने कुरा वशिेष अदालतले नै पहलि खारेज गरेका मुद्दा फेरि हेर्□, सफाइ दि□का मुद्दा समेत पछि ठहर भ□, सर्वोच्चले केही मुद्दा उल्ट्यायो केही फेरि हेरन वशिेषलाई आदेश दयिो □
त्यो कारणले न्यायाधीशले जे गर्□यो त्यो हुन्छ भन्ने होइन □ यसकारण पनि सही न्याय दनि गाह्रो छ □ देश, परसि्थति, परवेशअनुसार न्याय दनि काम फरक हुँदो रहेछ □ न्यायाधीश तीनथरीका हुन्छन्, □कथरी रसि्कनलनि हुन्छन् □ पुनरावेदन तहमा बसेको भ□ सुरुको अदालतले जे भन्यो त्यही ठीक हुन्छ भन्ने गरछन् □ अर्काथरी आफूलाई फाइदा हुने भ□ नहुने कुरा पनि गरछन्, खान पा□ गर्ने नपा□ नगर्ने □ तेस्रो तहका हुन्, खान पा□ पनि न्यायकि मर्यादा नछाड्ने □ नषि्पक्ष न्याय दाँदा आकाश खसे पनि खसोस् नषि्पक्ष न्याय नै दनि हो भन्ने छन् □ यसकारण देशको परसि्थतिअनुसार न्याय दनि गाह्रो छ □ मैले यदि सुडान घोटाला प्रकरणको मुद्दामा स्थगति गर्ने प्रचलन जुन थयिो, त्यसलाई 'माइनस' नगरेको भ□ मुद्दा आजसम्म पनि टुंगाँदैनथ्यो होला □ स्थगति गर्ने प्रथालाई मैले माइनस गरदि□ँ □ ३६ जना आरोपतिमध्ये प्रहरीका ठूला प्रतवादीका वकलि धेरै थ□ □ उनीहरूले मागेअनुसार मैले स्थगति गरेको भ□ सुडान फैसला हुन दुई वर्ष लाग्थ्यो □
मैले स्थगति मागेकै दनि मुद्दा हेर्दाहेर्दै भनेर राखदि□ँ □ वकलि आज आउन नसके भोलि आउनुस् भनेँ धेरै वकलि मसँग रसि□ □ कतपिय न्यायाधीश पनि चकति परे □ अन्य मुद्दाका हकमा पनि मैले त्यही गरेँ □ कतपियले सरकारी वकलिलाई लगा□र पनि स्थगति गरा□, मैले सरकारी वकलिलाई पनि गाली गरेँ □ के हो ? तपाईं प्रतवादीको कुरा मानेर स्थगति गराउने ? के गर्ने यस्तै परछ, समाजमा बसेपछि भनेर नमि्छरो जवाफ दनि उनीहरू बाध्य हुन्थे □ सरकारी वकलिले स्थगति मागे पनि मैले मुद्दामा सधैँ हेर्दाहेर्दै राखदि□ँ □ यस कारण मुद्दा फैसलामा केही छटिो भयो □ हो यसरी रसि्कल□ँ मैले □ यसो गर्दा वकलि रसिाउँछन् □ उनले मौका पा□र सर्वोच्चमा प्रधानन्यायाधीशलाई भेटे भने फलानो न्यायाधीश काम नलाग्ने भनेर कुरा लगाउँछ, यो पनि मैले नबुझेको होइन □ यसकारण पनि मलाई थोरै वकलिले राम्रो भन्छन्, धेरैले मलाई राम्रो भन्दैनन् □ कनिकि म उनीहरूको स्वार्थअनुकूल चल्दनिँ थ□ँ □ जे भ□ पनि म रसि्कलनि्छु भनेर नै काम गरेको हुँ □

□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□ □□□□□

□□□□□□□□□□□ □□, □□□□□ □□□□□ □□, □□□□□□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□, □□□ □□□□□□□□□□ □□□ □□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□ □□□ □□□□□ □□□ □□□□□□□□ □□ □□□ □□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□ □□□ □□□□□ □□□, □□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□ □□□ □□□□□, □□□□□□□□ □□□□□□□□ □□ □□ □□□ □□□□□□, □□□□□□□□ □□□□□□□□□ □□ □□□□□□□□ □□ □□□□□ □□□□□□□□ □□□ □□□□□ □□□□□ □□ □□□□□ □□□□□□□□□□□ □□ □□□□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□ -□□□□□ □□□ □□□ □□□□□□□□□ □□□) □□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□ □□ □□□ □/□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□□□ □□□ □□□□□□□□□ □□□□□ □□ □□□□□□□□ □□ □□□□□□□□□□ □□-□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□□□ □□□ □□□□□□□□□□ □□ □□□□□□□□□ □□□ □□□□□ □□□□□□□□□ □, □□ □□□□□

□□□□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□ □□□ □□□ □□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□ □□□ □□ □□□□□ □□□□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□ □□□□□ □□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□ **?** □□□□□□□□ □□□□□□□ □□□□□□ □□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□ □□□□□□□□

□□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□ □□□□□□□□□□

सरकारी कागजपत्र सच्याउ र पाँच सय रोपनी जग्गा व्यक्तिको नाममा बनाउनेलाई पनि सरकारी कागजपत्र सच्चाउ को दफा आकर्षण गरी तीन महिना कैद हुन्छ यहाँ □ चावहिलको नापी कार्यालयमा यस्तै घटना भयो □ ०२२ सालमा सरकारी भनि□को जग्गा अहिले व्यक्तिको भइसक्यो □ मुख्य अभियुक्तलाई अख्तियारले मुद्दा नै चला□न □ सामान्य कर्मचारीलाई दोषी बनायो □ प्रहरीले ठूलालाई छो□न □ यदि छोइहाल्यो भने पनि यसले ठूलालाई सफाइ हुनेगरी प्रमाण संकलन गरेर ल्याउँछ □ पाँच सय रोपनी जग्गा हिनामिना गर्दा त पाँच सय करोड मूल्यांकन हुन्छ, यस्ता व्यक्तिलाई पनि तीन महिना कैद □ बिगो हेरेर कैद जरविना त हुनुपर्ने हुन्थ्यो नि□ति □

□□□□□□□ □□□ □□□□□□□□ □□□

अदालती काम-कारबाहीमा कुनै मुद्दामा बढी सजाय गरियो कि भन्ने अनुभव पछि हुन्छ □ कुनैमा सजाय न्यूनतम दि□को भ□ पनि हुनथ्यो भन्ने लाग्छ, तर यही मुद्दा भन्ने यकिन त छैन □ कहिलेकाहीँ यस्ता अनुभव हुन्छन् □ जस्तो हामीले गरेका फैसलामा सर्वोच्चले अर्कै आदेश दिन पनि सक्छ □ सर्वोच्च अदालतले बोलेका कुरामा हामीले तृटि औँल्याउन सक्ने ठाँउ हुँदैन □ हामीले कुनै मुद्दामा कैद गर्नुपर्छ भन्यौँ, सर्वोच्चले धरौटीमा छाड्छ □ देशमा भ्रष्टाचार उन्मूलन गर्नैपर्छ भनेर इलामका डि□फओलाई थुनामा राखेर कारबाही गर्न आदेश गर्□यौँ □ बारामा दुई करोड हिनामिना गरेर २५ प्रतशित पनि काम नगरेको भनेर □लडिओ र इन्जनियिरसहितलाई थुनामा राखेर कारबाही गर्न भन्यौँ □ सर्वोच्चले धरौटीमा छाड्नु भन्यो □ यसमा मैले गरेको आदेश ठीक/बेठीक के हो ? मैलेचाहीँ राष्ट्रका हितका लागि सोचेर नै भ्रष्टाचारीलाई कडा सजाय दिनुपर्छ भनेको हुँ तर सर्वोच्चले मान्दैन □ मैले सर्वोच्चको फैसलामा टिप्पणी गर्न त मिल्दैन तर मेरो भित्री मनले भने सर्वोच्चको फैसला स्वीकार गर्दैन □

□□ □ □□□□□

फैसला भ□पछि यस्ता घटना भ□का छैनन् तर फैसला हुनुअगाडि फिकाउने, अन्याय परेको छ भन्ने प्रलोभन दिने, धम्की दिने, यसो नभ□ राम्रो हुँदैन है भन्ने चाहीँ धेरै भ□ □ नेपाल □यरलाइन्सको □यरबस बैना प्रकरणमा सुरुमै मलाई थोरै धरौटीमा रहिा गर्न आग्रह गरि□को थियो □ मैले यो कुराचाँहि मबाट हुँदैन भनें □ घरमा मान्छे भेट्न आउँछु भन्यो मैले भेट्न आउन दिइनँ □ मुद्दाको कुरा लि□र मकहाँ आउँदै नआऊ भनें □ उनीहरूले मलाई बोइङबाट घुस खा□को भने □ खा□ँ भने खा□ँ, जे गर्न सक्छौ, गर भनें □ मैले बैना रकमबराबरकै धरौटी मागें □ पुलसिका आइजपिसहितको मुद्दामा पनि यस्तै भयो □ प्रहरीसँग सबै प्रकारका मान्छेको पहुँच हुन्छ, उनीहरू वरिुद्धमा ग□ सुरक्षा थ्रेट होला, परिवारमा राम्रो नहोला भनें □ मैले मार्छौ भने मार भनें □

मेलै काम गर्दा सबैभन्दा बढी सक्रियिता देखा□कै भनेको मुद्दा स्थगति गर्ने प्रचलनलाई कम गरें □ यदि सर्वोच्च अदालतमा नै ग□को भ□ पनि क्लमको शक्तिलाई मैलै दुरुपयोग र जनतामा निराशा छाउने काम गर्दिनथें □ परिस्थितिले मलाई सर्वोच्च त पुर्□या□न तर जे जति मैले काम गरें, त्यसको जनताले स्वच्छ मनबाट मूल्यांकन गर्नुहुन्छ भन्ने विश्वास छ □

□□□□□□□□□□ : □□□□□□□ □□□□□□□